Bielčan

36. číslo
jún 2019
NEPREDAJNÉ www.velkybiel.eu

Noviny obce Veľký Biel



Úvodník

Od posledného vydania našich obecných novín neprešli ani tri mesiace, no udalostí v nich bolo viac než dosť. Budeme radi, ak si v týchto horúcich letných dňoch nájdete chvíľku času a začítate sa do noviniek a prehľadu udalostí z našej obce.

Radi by sme Vás tiež pozvali na pripravovaný Deň obce už 3.8.2019 v areáli školského dvora a parku pri kultúrnom dome. Môžete sa tešiť na zábavný program pre deti, hudobné vystúpenia pre všetky generácie, tradičný ohňostroj, tanečnú zábavu a plné stánky nápojov a pokrmov.

Na záver Vám za redakciu želáme príjemné čítanie a krásne, pokojné, slnečné a pohodové leto.

Redakčná rada obecných novín Bielčan



Udalosť

EKOLOGICKÝ DEŇ OBCE

Možno ste na udalosti Deň detí v športovom areáli postrehli snahu organizátorov o triedenie odpadu. Pripravili sme smetné koše, ktoré sme označili nápismi PLAST, PAPIER, a KOMUNÁLNY ODPAD. A ako to dopadlo? Na konci to bol jednoducho zmiešaný komunálny odpad v každom vreci spolu. Ale my sa nevzdávame, a preto to zopakujeme aj 3. augusta na Dni obce. Záleží nám na životnom prostredí a znižovaní odpadov, preto sme sa rozhodli odpad nielen separovať, ale ho najmä nevytvárať. Na tohtoročnom Dni obce budete mať možnosť využívať zálohované poháre s erbom obce, ktoré si za zálohu 2€ budete môcť ponechať počas celého večera. Ak sa Vám zapáčia, jednoducho si ich zoberiete domov. Ak o ne nebudete mať záujem, pri odchode nám ich vrátite a my Vám vrátime Vaše 2€. Okrem toho sme požiadali všetkých predávajúcich, aby vo svojich stánkoch používali ekologický, kompostovateľný riad namiesto plastového. Budeme radi, ak podporíte našu myšlienku a pomôžete nám. Vopred Ďakujeme za Vašu ochotu a pomoc pri ochrane nášho životného prostredia. Tešíme sa na Vás. *Komisia školstva, mládeže, kultúry a športu*



Udalosť

DEŇ ZEME A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

22. apríla si každoročne pripomíname medzinárodný deň Zeme. V súvislosti s týmto dátumom obec usporiadala každoročnú jarnú brigádu, ktorej sa zúčastnilo približne 50 dobrovoľníkov. Medzi nimi nechýbali pán starosta, z poslancov páni Michal Szalay a Peter Fülöp, členovia DHZ Veľký Biel a členovia Klubu dôchodcov Jednota. Ďakujeme všetkým zúčastneným, ktorí obetovali svoj čas, a napriek nie úplne ideálnemu počasiu pomohli vyčistiť našu obec a prírodu. V upratovaní obce sme pokračovali v priebehu mesiacov apríl a máj, kedy boli postupne v obci pristavené veľkokapacitné kontajnery na nadrozmerný domový odpad, nebezpečný odpad a elektroodpad. Sme radi, že občania využili kapacity týchto kontajnerov, a pevne veríme že sme tým prispeli k znižovaniu vytvárania nelegálnych skládok na území obce. Zároveň prosíme obyvateľov, aby kontajnery na triedený odpad rozmiestnené v obci využívali podľa daného účelu, aby nenapĺňali kontajner určený na sklo domovým komunálnym alebo stavebným odpadom a neznehodnocovali tak jeho obsah, taktiež nenechávali vrecia s fľašami vedľa kontajnera a nerobili zo stojísk kontajnerov obecné smetiská. Ďakujeme.



„KUK“ DO ÚSPECHOV A ZÁŽITKOV ŠKÔLKAROV

Naša materská škola sa opäť zapojila do súťaže Folklórna jar Juraja Jánošíka pod záštitou ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR, Martiny Lubyovej. Zameranie súťaže umožnilo v rámci súťažného vystúpenia prezentovať pásmo slovenskej ľudovej tvorby, ktoré zahŕňalo tanec, hudbu, spev a tradičné ľudové detské hry. Svoje tanečné zručnosti predviedli naši predškoláci. Súťaž sa konala v Slovenskom Grobe, kde nás prišli povzbudiť aj rodičia detí. Za predvedenú tanečnú choreografiu sme získali 3. miesto v okresnom kole a ako postupujúci do krajského kola sme priniesli domov pekné 4. miesto. Okrem umiestnenia získal náš "Jánošík"- Katka Pavlíková dodatočne z okresného kola a taktiež z krajského kola 1. miesto za najlepšieho Jánošíka celej súťaže. Toto podujatie má okrem výhry niekoľko benefitov a to, že deti si majú možnosť vytvárať vzťah k ľudovým tradíciám, národné cítenie a hrdosť na kultúrne dedičstvo. Deti prejavili radosť z ľudového tanca a na súťaži sa zoznámili aj s deťmi z iných škôl s podobnými záľubami. Víťaznou choreografiou sa deti spolu s pani učiteľkami prezentovali aj v deň sviatku všetkých mám v rámci obecnej slávnosti pri príležitosti Dňa matiek a spestrili popoludnie aj návštevníkom kaštieľa vo Veľkom Bieli počas víkendu otvorených parkov a záhrad.





ROZLÚČKA PREDŠKOLÁKOV



Aj tento rok prišiel čas, aby sme sa rozlúčili s našimi najstaršími deťmi a poslali ich do veľkého sveta. Prišli ako maličkí pred tromi, štyrmi rokmi – nechýbali ani slzičky. Dnes odchádzajú veselí, šikovní predškoláci, ktorí v septembri zasadnú do školských lavíc. V tomto školskom roku opúšťa brány našej materskej školy 22 predškolákov z triedy mravčekov a včielok, ktoré do školy pripravovali pani učiteľky Žanetka, Editka, Adrika a Tündi.



Rozlúčka predškolákov bola veľkolepá a začala sa už hneď od rána, keď sa deti so svojimi pani učiteľkami ruka v ruke za spevu vybrali rozlúčiť sa do kuchyne s pani kuchárkami a tiež na obecný úrad. Nezabudli ani na svojich mladších kamarátov so škôlky, ktorým zaspievali i zarecitovali rozlúčkové piesne a básne. Po návrate do škôlky ich čakalo prekvapenie v podobe krásne vyzdobenej triedy, slávnostne prestretých stolov, rozlúčkovej torty s menami, detského šampanského a všetkého, čo na veľkej oslave nemôže chýbať.

Popoludní pokračovala rozlúčka v kultúrnom dome, kde si predškoláci pozvali svojich rodičov, pána starostu, pani učiteľky, tety, školníčky a pani kuchárku. Predškolákom prišli pomôcť aj hudobní lektori Roman Šárközy DiS.art - huslista, Melinda Dvořáková DiS.art - klaviristka a ich syn Emanuel Gabriel - gitara, s ktorými deti úspešne absolvovali polročný hudobný projekt a počas celého rozlúčkového programu ich hudobne sprevádzali. Na záver naši predškoláci vystúpili na pódium so spevom v talároch a po vyhodení čiapok do vzduchu slávnostne ukončili svoje škôlkarské obdobie.



Pani riaditeľka poďakovala deťom za krásny program, pánovi starostovi za dobrú spoluprácu a dobrú náladu, ktorú pri každej návšteve v materskej škole deťom rozdával, pani učiteľkám, že opäť raz odovzdajú základným školám múdrych a pripravených predškolákov, a rodičom za dobrú spoluprácu, dôveru a vzájomnú úctu. Predškolákom za ich škôlkarsku usilovnosť odovzdala knihy a dosky na zošity a zaželala im veľa sily, aby sa im prvé čiarky podarili a písmenká boli ako kvietky, aby ich rozpoznali všetky. Na záver aj deti obdarovali krásnymi básničkami, kvetmi, darčekmi pani učiteľky, tety školníčky a pani kuchárku, za čo deťom a ich rodičom srdečne a s úctou ďakuje celý kolektív materskej školy.

Rozlúčkovou slávnosťou sa ukončila jedna etapa ich života. Ukončilo sa bezstarostné detstvo plné radosti, hier a nádherných rozprávok. V septembri ich čakajú nové dobrodružstvá a noví kamaráti za bránou základnej školy. My im prajeme, aby sa im písmenká a číslice darili, aby do školy chodili radi a aby v dobrom spomínali na pestré chvíle svojho detstva v našej materskej škole.

Na konci školského roka Vám všetkým prajeme veľa slnka, oddychu, dobrej nálady, všetkým deťom, ale aj dospelým krásne slnečné leto plné pekných zážitkov a načerpanie nových síl do nového školského roka. *kolektív materskej školy*

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE NOVEJ ŠKOLY

Neprešiel ani rok od začiatku výstavby a v utorok 25.6.2019 sa uskutočnilo slávnostné otvorenie nového pavilónu základnej školy. Udalosť otvoril príhovorom starosta obce pán Anton Danter. Privítal pozvaných hostí a poďakoval všetkým, ktorí prispeli k úspešnej realizácii. Následne svoj príhovor predniesla štátna tajomníčka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Mgr. Oľga Nachtmannová Phd. Prítomným sa prihovorila tiež pani riaditeľka Základnej školy vo Veľkom Bieli, Mgr. Daniela Romanová. Ódu na novú školu v podobe vlastnej básne predniesol žiak základnej školy a jeho spolužiačky už mali pripravenú oranžovú pásku na slávnostné prestrihnutie. Tejto činnosti sa ujali pán starosta, pani riaditeľka základnej školy a pani tajomníčka z ministerstva. Za burácajúceho potlesku pán starosta pozval prítomných na prehliadku priestorov školy a následnú recepciu.

Pozvanie na slávnostné otvorenie prijali tiež poslanci miestneho zastupiteľstva, starostovia okolitých obcí, riaditeľka Materskej školy vo Veľkom Bieli, zástupkyňa riaditeľky základnej školy a pedagógovia, zástupcovia školskej rady vo Veľkom Bieli, vedúca školskej jedálne vo Veľkom Bieli, zástupkyňa Úradu komisára pre deti, zástupkyňa útvaru školstva a športu mesta Senec, zástupca Spoločného stavebného úradu pre Veľký Biel, projektant stavby, zástupcovia firmy Beluna a zástupcovia médií.

Nová budova základnej školy má celkovo štyri triedy s celkovou kapacitou sto žiakov, riaditeľňu, zborovňu, kabinety, samostatnú jedáleň, priestor pre výdaj stravy, technické a hygienické zázemie. Objekt nového pavilónu je riešený ako modulová stavba. Toto riešenie umožňuje jednoduché pôdorysné rozšírenie pavilónu, ako aj možnú budúcu nadstavbu objektu.

Sme pyšní, že sa v našej obci podarila realizácia tejto budovy, ktorá v septembri hrdo privíta dve nové triedy prváčikov, druhákov a tretiakov.



VEĽKOBIELSKY BAROKOVÝ KAŠTIEĽ OPÄŤ SÚČASŤOU EURÓPSKEHO VÍKENDU OTVORENÝCH PARKOV A ZÁHRAD

1. a 2. júna 2019 sa desiatky tisícov ľudí po celom Slovensku zúčastnili tradičného Víkendu otvorených parkov a záhrad - tento rok zameraného na tému Záhrada a jej živočíšna ríša. V Európe sa do projektu zapojilo 19 krajín s tisíckami zaujímavých lokalít, na Slovensku sa ho zúčastnilo 101 lokalít. Podujatie OpenGarden Squares Weekend od r. 1998 organizuje London Parks and Gardens Trust (http://www.londongardenstrust.org/) s cieľom sprístupniť verejnosti bežne nedostupné historické parky a záhrady. Na rozdiel od britských partnerov slovenský Národný Trust n.o. zapája do podujatia aj celoročne prístupné lokality, v ktorých prostredníctvom odborných výkladov prispieva k pochopeniu historických vzťahov a súvislostí aj významných hodnôt parkov a záhrad. Na Slovensku sa do podujatia každoročne zapájajú aj desiatky samospráv, odborných a výskumno-vedeckých či vzdelávacích inštitúcií i mimovládnych organizáciía občianskych združení.

Nosnou témou Víkendu otvorených parkov a záhrad 2019 bola biodiverzita mestských i vidieckych parkov a záhrad. Tie sú predsa domovom rozmanitých živočíchov - pavúkov, stonožiek, plžov, červov i lariev, lienok, vošiek, včiel, motýľov i jašteríc, krtov aj žiab, rozmanitých vtákov, o ktorých často vieme len veľmi málo. Stovky organizmov a živočíchov plní v parkoch a záhradách dôležité funkcie, bez ktorých by ich ekosystémy skolabovali. Aby sme mohli navštevovať živé parky a záhrady, musíme sa o ne starať - zodpovedne a najmä bez používania chémie! Aby ostali živé a krásne aj našim deťom a vnukom...

Bielsky kaštieľsky park za uplynulých 80 rokov prešiel mnohými „dizajnovými“ aj účelovými úpravami - o.i. bol aj zeleninovou záhradou a ovocným sadom, napokon sa stal „pralesom“ nepôvodných porastov. Vo Veľkom Bieli však spolu s kaštieľom stále tvorí významný urbanistický celok s neopakovateľnou atmosférou.Jeho návštevníci sa príležitostne oboznamujú s históriou kaštieľa, nadchýnajú autentickou barokovou hudbou alebo sa družne bavia pri country hudbe. Kultúrno-spoločenské podujatia majú návštevníkom pripomínať aj spoločenský a kultúrny život v kaštieli od obdobia vrcholného baroka do polovice 19. storočia, ako aj vzťahy vtedajších majiteľov kaštieľa s obyvateľmi obce.

Tohoročný Víkend otvorených parkov a záhrad využilo na návštevu bielskeho kaštieľa približne päťsto návštevníkov, okrem domácich aj rodina Belgičanov, Ind so slovenskou manželkou, mladí manželia: Slovinec so slovenskou manželkou a rumunskí manželia z Londýna. Pre nás, obyvateľov Veľkého Bielu vytvorili dôležitú zložku programu aktivity obyvateľov obce v duchu motta „Bielčania Bielčanom“. Rodičia s deťmi sa vzájomne bavili maľovaním na tváre, kreslením a hrami, ponúkali doma pečené dobroty, pri občerstvení sa bavili domáci s cezpoľnými... Program už tradične spestril Jirko „Keny“ Kešner so skupinou Nebe na Zemi vlastnými skladbami. Aj Víkend otvorených parkov a záhrad naznačuje potenciál areálu kaštieľa pre dôležité komunitné aktivity - napr. pre mamičky a rodiny s malými deťmi aj seniorom, ktorým môže poskytnúť kultivované chránené prostredie pre ich relax, hry, vzájomnú pomoc, vzdelávanie... nielen pri tabletoch a mobiloch, nielen v osamelosti, nielen v povrchnej zábave krčmovej „kultúry“. Budúca bielska mládež aj jej rodičia by mali mať infospojenie nielen s celým svetom, ale predovšetkým s prostredím, v ktorom žijú a budú vyrastať, s jeho historickými aj perspektívnymi hodnotami, ktoré raz možno budú vytvárať! Víkend otvorených parkov a záhrad vo veľkobielskomkaštieli a parku bolo úspešné podujatie nielen počtom návštevníkov a spoločným programom mladých rodín, ale aj tým, že prinieslo nádej pre budovanie budúcich komunitných vťhov: vzájomného porozumenia, tolerancie a spolupatričnosti, rozličných záujmových aktivít ľudí všetkých vekových kategórií... no aj vzťahov k minulosti a nadšenia pre budúcnosť. Kiežby sa nádej naplnila...

Juraj Bondora, predseda Správnej rady NT n.o.





PRIATELIA ZELENÉHO STOLA

Koniec školského roka je za nami a všetci sme boli plní očakávania, aké bude to naše vysvedčenie. Presne takto by som mohol začať môj príspevok a ukončiť ho slovami... a my znova po roku môžeme hodnotiť uplynulú „pingpongovú“ sezónu 2018/2019. Či bola úspešná, môžete posúdiť aj vy na základe nasledujúcich faktov a ohodnotiť známkou.

Náš Stolnotenisový oddiel „STO Veľký Biel“ nastupoval do uplynulej sezóny s dvomi mužstvami „dospelých“, ktorí si zmerali svoje sily v rámci Bratislavského kraja. „A“ družstvo, ktoré nás reprezentovalo v 6. lige, skončilo na 10. mieste a udržalo si ju aj na budúci rok. „B“ družstvo sa nedalo zahanbiť v 9. lige, kde skončilo na 6. mieste. Počas celej sezóny sa v mužstve striedali vo veľkej miere deti našej obce. Za to im patrí veľký obdiv a vďaka za vzornú reprezentáciu našej obce Veľký Biel.



Ďalšia súťaž, kde mohli naše deti predviesť svoje kvality bola Pezinská školská liga (PŠL). Počas troch celodenných turnajov (Úvodného, Vianočného a Veľkonočného) mohli nazbierať cenné skúsenosti a zúročiť ich na poslednom turnaj TOP 16, kam sa prebojovali iba tí najlepší hráči, ktorí potom mali možnosť zabojovať o celkové prvenstvo v súťaži. Aj tento rok sa nám podarilo ukoristiť niekoľko cenných umiestnení. V kategórii starších žiakov a dorastu sa na celkovom 3. mieste umiestnil Matúš Bognár. V kategórii najmladšie žiačky do 10 rokov sa umiestnila na 1. mieste Laura Szabová a na 2. Katarína Pomšárová. V kategórii najmladší žiaci do 8 rokov sa na 3. mieste umiestnil Dominik Kučera a Roman Špoták. V kategórii najmladších žiačok do 8 rokov sa umiestnili na 3. mieste Lea Barkolová a Petra Kučerová. V tomto ročníku sme mali želiezka v pingpongovom ohníku aj v kategórii družstiev. Zo štyroch kategórií sme domov priviezli dve prvé miesta, jedno druhé a jedno štvrté. Všetky trofeje je možné obdivovať v priestoroch základnej školy. Všetkým umiestneným v kategórii jednotlivcov a družstiev ešte raz gratulujeme!

Najusilovnejšie a najvytrvalejšie deti, sa aj tento rok zúčastňovali na turnajoch, ktoré organizuje Bratislavský Stolnotenisový zväz spolu s Trnavským Stolnotenisovým zväzom (RBTM BA-TT) a Slovenský stolnotenisový zväz (SSTZ). Na turnajoch zožali väčšie či menšie úspechy, ale hlavne sa mohli porovnať s ostatnými deťmi, na akej výkonnostnej úrovni sa nachádzajú. Je aj pre nás úspech, ak pri prezeraní rebríčkov nachádzame mená našich detí. Je to čiastočne hodnotenie aj našej práce.





V uplynulom ročníku sa nám znova podarilo prebojovať na Majstrovstvá Slovenska v kategórii mladších žiakov. Je to už tretí rok po sebe, keď v niektorej kategórii máme zastúpenie na vrcholnom podujatí. Tento rok sa to podarilo opäť Matúšovi Bognárovi, tak ako predminulý rok. V najnáročnejšej skupine obsadil tretie miesto a zopakoval svoje umiestnenie spred dvoch rokov. (17-24 miesto). Bol to výsledok jeho celoročnej tvrdej práce. Veríme, že bude ďalej rozvíjať svoj talent a bude ozajstným príkladom pre mladších, ale aj starších spoluhráčov. Ešte raz gratulujeme!

Uplynulý rok nám ponúkol ďalšiu novinku. Vybrané deti z nášho klubu boli pozývané na víkendové sústredenia, ktoré absolvovali s profesionálnymi trénermi a hráčmi, ktorí hrávali alebo ešte hrávajú vrcholový stolný tenis. Pod ich dohľadom mali možnosť naučiť sa niečo nové a dostali cenné rady, ako sa zdokonaliť i napredovať.

Možno sa budem znova opakovať, ako každý rok, ale nesmieme zabudnúť na toho, komu vďačíme za všetky úspechy našich detí. Je to nenápadný, skromný, vytrvalý a láskavý - náš pán tréner Milan Novák. V prvom rade je to jeho vysvedčenie, výsledok jeho celoročnej obetavej a trpezlivej práce s našimi deťmi. Za to mu jednoznačne patrí veľká vďaka. Alebo veľká jednotka s hviezdičkou! 1*



Detí aj dospelých na stolnotenisových akciách pomaly každoročne pribúda. (Detský, Starostovský, Novoročný či Školský stolnotenisový turnaj). Je to aj vďaka nemalej podpore zo strany obecného zastupiteľstva a p. starostu. Vďaka patrí aj p. riaditeľke, ktorá nám tiež dokáže podať pomocnú ruku, keď to potrebujeme. Nesmieme zabudnúť ani na našich podporovateľov a tých, ktorí dokážu pomôcť nezištne bez nároku na odmenu. Všetkým ešte raz ďakujeme!

Na otázku, či bola táto sezóna 2018-2019 úspešná, si každý odpovie sám a každý ju môže ohodnotiť svojou známkou. Ale aj napriek skromným podmienkam, oproti iným družstvám, sa môžeme pochváliť, že naše rady sa pomaličky rozrastajú. Vďaka tomu plánujeme v budúcej sezóne prihlásiť tretie mužstvo, zložené z nadšencov, ktorí majú chuť ponaháňať a skrotiť loptičku na pingpongovom stole. Dúfame, že nadšenie, ktoré tu je, nevyprchá z ľudí, ktorí sa tomuto športu chcú venovať vo voľnom čase, bez nároku na akúkoľvek odmenu. Za to im patrí veľký obdiv! VĎAKA

P.B.

POSTREKY PROSTI MNÍŠKE VEĽKOHLAVEJ V DUBOVÝCH LESOCH BOLI ZASTAVENÉ!

Možno sa vám dostalo do uší, že medzi postrekovanými lesmi mal byť aj Martinský les pri Senci. Postreky mali byť realizované v mesiaci máj, čo bolo aj medializované v televízii. Martinský les bol zaradený medzi územia európskeho významu NATURA 2000. Je významným prvkom ekologickej stability v našom regióne. Dnes už húsenice mníšky veľkohlavej v tomto lese robia svoje dielo, bola som sa tam pozrieť. Možno príde aj k holožeru. „Čo je však pre les len bezvýznamná epizódka. Výskyt listožravého hmyzu sa pravidelne opakuje a je bežnou súčasťou fungovania dubových lesov. Duby bez problémov zvládajú aj úplný holožer listov, nakoľko ho počas svojho života viackrát prekonajú. Stratu listov dokážu účinne obnoviť v priebehu niekoľkých týždňov. Po premnožení listožravých húseníc nasleduje prirodzená gradácia populácií dravého hmyzu, najmä húseničiarov a bystrušiek, ktoré v nasledujúcom období zdecimujú populáciu mníšok. Po holožeroch stromy dokonca lepšie rastú, čo môže súvisieť s „hnojením" trusom húseníc. Postrek tieto prirodzené vzťahy v lese naruší, zabráni najmä žiaducej gradácii dravého hmyzu a tým paradoxne urýchli premnoženie mníšky a iných „škodcov" v ďalších sezónach. Obdobia gradácie mníšky duby prežili už tisícekrát predtým, než lesníci začali používať v lesoch postreky pesticídmi. Je to prirodzený proces, ktorý neohrozuje životaschopnosť ani kontinuitu lesného ekosystému.

Postreky sú pre prírodu škodlivé, pretože postreková látka zabíja rovnako všetky druhy motýľov žijúcich v lese, z ktorých viaceré patria medzi chránené a ohrozené živočíchy európskeho a národného významu. Húsenice motýľov tvoria základ potravinového reťazca pre mnoho druhov hmyzožravých vtákov, ale aj pre chránený dravý hmyz, ako sú bystrušky a húseničiare. Dospelé motýle sú dôležitou potravou pre netopiere a vtáky. Chemické hubenie húseníc motýľov by malo teda priamy aj nepriamy negatívny vplyv na zložité vzťahy a fungovanie ekosystému dubového lesa. Tu nepomôže argument o ekologickom prípravku BIOBIT XL, používanom aj v poľnohospodárstve. Les nie je pole s monokultúrou, ale extrémne zložitý ekosystém, v ktorom dlhodobo žijú milióny organizmov v zložitých vzťahoch. Základnou poučkou ekológie je, že nárast koristi následne zvýši počet predátorov. Takýmto predátorom je aj v martinskom lese žijúci chránený húseničiar pyžmový. Tento dravý hmyz prispieva k tomu, aby sa premnoženie mníšky utlmilo. Ak túto periodicky opakujúcu sa hojnosť potravy v lese umelo prerušíme použitím insekticídu, nedovolíme týmto hmyzožravcom, aby sa namnožili a v nasledujúcom období príde problém s iným hmyzom. Dostaneme sa tak do začarovaného kruhu nezmyselného a hlavne škodlivého chemického boja s prírodou." (krátené, citované z článku Michala Wiezika, ekológa, vedca, učiteľa, dnes už europoslanca za stranu SPOLU).

V dnešnej dobe, keď je ekológia témou číslo jeden, keď študenti v celej Európe protestujú proti klimatickým zmenám spôsobeným činnosťou človeka, mali by sme všetci nasledovať príklad mladých ľudí, ktorí sa odmietajú nečinne prizerať tomu, ako naša planéta pomaly umiera. A tak chcem apelovať aj na nás, všetkých Bielčanov. Predtým, než zoberieme postrekovač s pesticídom do ruky, skúsme sa zamyslieť nad tým, či je to potrebné. Či zoberiem do ruky motyku, či púpava je burina, ktorú treba vyhubiť, či sa vošiek nezbavím jednoducho tým, že najviac napadnuté výhonky jednoducho odstrihnem, prípadne použijem výluh zo žihľavy či cesnaku. Chráňme si naše dedinské životné prostredie. Možno teraz to nie je tak vidno, veď celý máj prší, no iste príde aj vysiľujúci august bez zrážok, či iné anomálie počasia, ktoré si vo svojich záhradkách všímame. Skúsme sa teda zamyslieť nad tým, čo v našich záhradách použijeme. Viem, že je to ťažko, keď sme to tak robili celý život. No niečo zmeniť je pre nás výzvou. Obmedziť chémiu, zamýšľať sa nad ekológiou našich činov, dopadom na životné prostredie. Tak ako chceme od lesníkov, aby zmenili svoje zaužívané postupy v starostlivosti o les, robme to aj my v našich osobných životoch! Pre naše deti a vnúčatá. *Alena Kostelná*

BIELSKY KOTLÍK

Keďže nám takmer celý mesiac máj prinášal dážď a vietor, tohtoročná súťaž vo varení gulášu sa netradične konala v priestoroch športového areálu na Školskej ulici. V sobotu 4. mája sa od skorého rána pri kotlíkoch zvŕtali kuchári z dvanástich tímov, aby vo finále predviedli chutný guláš. Varili pani poštárky, otec a syn Bognárovci z firmy PLAST-EX, miestne združenie poľovníkov, DHZ Veľký Biel, novovznikajúci Kynologický klub Veľký Biel, tím pána starostu, tím Klubu dôchodcov Jednota, ale pridali sa aj mladšie ročníky ako tím s názvom 90024 či tím Bészor, alebo menšie tímy pána Kováča, pána Domboviča a pána Czintosa. O guláše rôznych chutí nebola núdza a návštevníci podujatia si tak mohli pochutnať na guláši z daniela, jelenčaťa, králika, či klasickom hovädzom, bravčovom alebo tradičnom maďarskom guláši. Ten maďarský sa stal nakoniec po hodnotení porotou víťazom a prvé miesto získali otec a syn Bognárovci. Druhé miesto získal guláš pána Domboviča a tretie tím starostu, ktorý sa však ceny vzdal v prospech tímu Klubu dôchodcov, ktorí tak získal tretie miesto. Aby sme vyvrátili akékoľvek špekulácie, je nutné podotknúť, že hodnotenie porotou prebieha anonymne. Porota hodnotí a boduje na základe celkovej chuti, farby, konzistencie či správneho uvarenia surovín, a po sčítaní bodov sa odhalí, kto je autorom najlepšieho gulášu. Okrem víťazov vo varení gulášu komisia kultúry vyhodnotila aj najkrajší stánok. Túto cenu získal zelený, loveckým motívom ozdobený tím poľovníkov, i keď sme pochválili i stánok poštárok, najmä za originálne, vlastnoručne ušité zástery.

Ďakujeme za organizáciu a pomoc zamestnancom obce a tešíme sa na ďalší ročník.



1. miesto „Bognárovci"



2. miesto „Dombovič"



3. miesto „Klub dôchodcov"

→ Na Obecnom úrade je od mája 2019 možná aj platba platobnou kartou.

→ Obec získala dotáciu na vybudovanie kanalizácie vo výške 150 000€.

→ Začína sa s budovaním kanalizácie na Kostolnej a Poľovníckej ulici.

→ Obec získala dotáciu na vybudovanie verejnej wifi siete v hodnote 15 000€.

→ Obec získala dotáciu na zabezpečenie potrieb DHZ Veľký Biel vo výške 3000€.

→ Obec sa zapojila do výzvy a možnosť získať dotáciu vo výške 3500€ z participatívneho rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja. Podľa oficiálnych výsledkov hlasovania z prihlásených projektov, získal dotáciu novovznikajúci Kynologický klub Veľký Biel na výsadbu zelene. Výsledky nájdete na: https://rozhodni-bsk.sk/senec-2019/

→ Obecné zastupiteľstvo schválilo zámer na vybudovanie telocvične a zároveň prípravu projektovej dokumentácie.

→ Obecný úrad podal žiadosť na Ministerstvo vnútra SR za účelom získania finančnej dotácie pre zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky vybudovaním priechodov pre chodcov a inštaláciu merača rýchlosti v obci.

PRE ELEKTRONICKÝ ODBER AKTUÁLNYCH OZNAMOV Z OBECNÉHO ÚRADU, PRIHLÁSTE SVOJ E-MAIL NA STRÁNKE WWW.VELKYBIEL.EU

KAMEROVÝ SYSTÉM PRI POŽIARNEJ ZBROJNICI

Pri Požiarnom klube a Hasičskej zbrojnici nám pribudli nové bezpečnostné kamery. Budú slúžiť najmä na monitorovanie blízkeho okolia a prípadné odhalenie páchateľov, ktorí neváhajú vynášať odpad do okolia a vytvárať tak nelegálne skládky. Pod dohľadom kamier sú umiestnené aj nové veľkokapacitné nádoby na zber triedených zložiek odpadu tetrapacku a ľahkých kovov (plechoviek a konzerv).

Tento projekt bol finančne podporený Radou vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality. Finančnú dotáciu vo výške 3000€ poskytlo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Okresný úrad Bratislava.



ŠPORTOVISKÁ A DETSKÉ IHRISKÁ

V predchádzajúcom vydaní obecných novín sme Vás informovali o zámere vybudovania ihriska na plážový volejbal a rekonštrukciu existujúcich športovísk v športovom areáli. Za myšlienku a realizáciu volejbalového ihriska vďačíme pánovi Botekovi, ktorému obec dala k dispozícii priestor na jeho vybudovanie. Týmto by sme Vám radi oznámili, že volejbalové ihrisko, tenisový kurt aj ihrisko s umelou trávou sú zrekonštruované a pripravené na prevádzku. Okrem toho, za pomoci dobrovoľníkov a s finančným príspevkom obce prebehla rekonštrukcia detského ihriska pri kultúrnom dome. Zároveň je pre deti k dispozícii detské ihrisko pri Požiarnom klube, a pre dospelých a mládež vonkajšie fittness stroje pri jazere.

V prípade záujmu o organizované tréningy pre deti, mládež aj dospelých vo futbale, volejbale, tenise či stolnom tenise poskytne bližšie informácie Obecný úrad. Sme radi, že nielen deti majú záujem o športové aktivity, ale na športoviskách stretávame aj dospelých.







PROJEKT CYKLOTRASY A REKONŠTRUKCIE ŽELEZNIČNEJ STANICE

Obec Veľký Biel na základe schválenia zámeru a vypracovanej projektovej dokumentácie, podala žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na vybudovanie cyklistickej komunikácie a doplnkovej cyklistickej infraštruktúry. Trasa navrhovanej cyklotrasy začína na hranici katastrálneho územia obce Nová dedinka a obce Veľký Biel a vedie pozdĺž cesty I/61 po hranicu katastrálneho územia mesta Senec a obce Veľký Biel. Súčasťou projektu je aj modernizácia budovy železničnej stanice vo Veľkom Bieli,vybudovanie toaliet, priestoru pre uskladnenie bicyklov a kultivácia bezprostredného okolia stanice.

Zostáva nám len dúfať, že budeme pri získavaní finančnej dotácie úspešní, a budeme sa môcť pustiť do ďalšieho veľkého projektu pre modernizáciu našej obce.

NAŠI SENIORI

8.6.2019 oslávil významné životné jubileum pán Mikuláš Takács – Csoki bácsi. Pri príležitosti jeho osemdesiatych narodenín sa stretli členovia z miestneho klubu Jednota dôchodcov Slovenska, aby spolu oslávili tento významný deň. Klub vznikol v obci v roku 2002 a aktuálne má 52 členov. Schádzajú sa pravidelne každé dva týždne, oslavujú spolu sviatky členov a aktívne sa zúčastňujú rôznych obecných udalostí. Radi pomôžu pri upratovaní obce, či navaria chutný guláš na Bielskom kotlíku. Okrem toho si každoročne zorganizujú tanečnú zábavu v kultúrnom dome, zájdu na jesenný výlet do Tatier, letné kúpanie do Dunajskej Stredy alebo si len tak posedia a porozprávajú sa o všetkom pri dobrom domácom jedle, ktoré si sami v klube pripravia.

Oslávencovi, ale aj všetkým našim seniorom želáme najmä veľa zdravia a síl do ďalších rokov.

Pozn: Chystáme sa navštíviť aj druhý veľkobielsky klub dôchodcov, budeme o ňom písať v ďalšom vydaní Bielčana.



IDŐSEINK

2019.6.8-án ünnepelte jelentős jubileumát Takács Miklós – Csoki bácsi. A 80. születésnapja alkalmával összegyűltek a helyi Jednota nyugdíjas klub tagjai, hogy megünnepeljék ezt a fontos eseményt. A klub 2002-be alakult meg a községünkben és jelenleg 52 tagja van. Kéthetes rendszerességgel találkoznak, megünnepelik a tagok egyes ünnepeit, és aktívan bekapcsolódnak a falu különböző eseményeibe. Szívesen segítenek a község takarításában, vagy gulyást főznek a „Béli bográcsˮ-on. Ezeken kívül évente szerveznek mulatságot a helyi kultúrházban, ősszel kirándulásra mennek a Tátrába, nyáron Dunaszerhelyen fürdőznek, vagy pedig találkoznak és a klubban, saját kezűleg elkészített, finom házi étel mellett szórakoznak.

Az ünnepeltnek, ugyanakkor a többi nyugdíjasunknak is főként jó egészséget és sok erőt kívánunk az elkövetkező évekbe.

Megj.: Hamarosan a másik nyugdíjas klubot is meglátogatjuk, amelyről a „Bielčanˮ következő számában olvashatnak majd.

KÖSZÖNTŐ

Ötven éve, hogy kimondtátok az igent,
E kicsi szó mennyi mindent jelent.
Küzdelmes, munkával eltöltött éveket,
Szép családban felnövő gyerekeket.
Köszönjük, hogy mindenben mellettünk álltatok,
Segítséget, megértést találtunk nálatok.

50. házassági évfordulójuk alkalmából szívből köszöntik HORVÁTH JÓZSEFET és feleségét HORVÁTHNÉ szül. TÚRY MÁRIÁT Németbélen.
Sok boldogságot, jó egészséget kíván nekik lányuk Aneta, vejük Ati, sokszor puszilja őket kisunokájuk Laurinka.





STAVANIE MÁJA

Dobrovoľný hasičský zbor DHZ Veľký Biel v spolupráci s obcou Veľký Biel zorganizoval v predvečer prvého mája tradičnú oslavu prebúdzajúcej sa jari, a stužkami ozdobené stromy symbolizujúce zdravie pre všetky dievčatá a ženy z obce postavili pri autobusovej zastávke vo Veľkom Bieli a vzápätí pri Požiarnom klube v Malom Bieli. Pre deti i dospelých hasiči zároveň pripravili malé občerstvenie a posedenie pri hudbe až do zotmenia. Ďakujeme. *KŠMKŠ*



DEŇ DETÍ

V sobotu 1.6.2019 obec Veľký Biel v spolupráci s Komisiou školstva, mládeže, kultúry a športu (Komisia ŠMKŠ) zorganizovala oslavu medzinárodného dňa detí v športovom areáli. Pre deti sme pripravili Bielsky beh, futbalový zápas, volejbalové ihrisko, vystúpenie kynológov z Kynologického klubu Veľký Biel, nafukovacie atrakcie ako skákací hrad a šmykľavku, maľovanie na tvár, hasičské auto, detský kutik a rôzne športové stanovištia. Nechýbali balóny, popcorn, sladkosti, malinovky či hotdogy pre deti zdarma. Deti sa fotili s postavičkami z Madagaskaru, skúšali hasičskú striekačku či sirénu, kreslili, ale najmä športovali. Komisii ŠMKŠ sa tiež podarilo zabezpečiť vecné ceny od Slovenského olympijského a športového výboru. Každé dieťa dostalo na úvod farebnú kartičku so svojim menom ako certifikát o účasti na aktivitách a za splnené športové disciplíny získalo pečiatky. Za minimálny počet piatich pečiatok boli pripravené vecné ceny - tričká, pexesá, peračníky, detské knihy, či reflexné ruksaky a pršiplášte s erbom a názvom obce.

Na realizácii celej udalosti vo svojom voľnom čase a bez nároku na mzdu spolupracovalo viac než 35 obyvateľov Veľkého Bielu, za čo im patrí obrovská vďaka. Ďakujeme zamestnancom obecného úradu, zamestnankyniam školskej jedálne a kuchyne, pani riaditeľke a pani učiteľkám materskej školy, dobrovoľným hasičom DHZ Veľký Biel a vedeniu obce (p. starosta a poslanec P. Fülöp). Dúfame, že ste si užili spolu s nami príjemný slnečný deň plný športových aktivít a zábavy a tešíme sa na budúci rok. *KŠMKŠ*

MARTIN MEZIAN, JEDEN Z CHLAPCOV, KTORÝ SI OBĽÚBIL ŠPORTOVÚ STREĽBU...

Martin je 15-ročný chalan, ktorému sa zapáčili moderné i historické zbrane a streľba počas navštevovaného streleckého krúžku pod vedením pána Petra Valacha. Práve on si všimol jeho zanietenie a dobrú mušku a pozval ho na Deň otvorených dverí do Vištuku, priamo k jeho terajšiemu skvelému trénerovi, paralympijskému strelcovi pánovi Jozefovi Širokému st., ktorý vedie Športový strelecký klub vo Vištuku. Martin trénuje pod jeho dohľadom a získava cenné vedomosti a skúsenosti od októbra 2017 dvakrát do týždňa a s ostatnými klubovými strelcami sa zúčastňujú víkendových súťaží, ktorých je počas roka skutočne neúrekom. Spomenutá streľba pozostáva z výstrelov zo športovej vzduchovky s terčom vo vzdialenosti 10m a malokalibrovej pušky-(malorážky) s terčom, ,,o trochu vzdialenýmˮ, až 50m, bez priblíženia. Povinná výbava zahŕňa strelecký kabát, rukavicu, remeň, samotnú zbraň o váhe približne 6 – 7 kg, kvalitné náboje a dodatočné pomôcky ako šilt, osobitný ďalekohľad, slúžiaci výhradne na kontrolu terča po výstrele a pri streľbe v polohe kľak a stoj aj nohavice, topánky a stojan na zbraň. Strelci sú na pretekoch rozdelení do jednotlivých kategórií podľa veku na chlapcov, dievčatá, dorastencov, dorastenky, neskôr kadetov, kadetky, juniorov, juniorky a finálne mužov a ženy vo vymedzených disciplínach VzPu 40 ľah, VzPu 40 a 60 stoj a VzPu 3x20 štandard (kľak, ľah, stoj) pre vzduchovú pušku a ĽMa a ŠpMa 60, 3x20 a 3x40 štandard (kľak, ľah,stoj) pre malokalibrovú pušku. Hodnotenie terčov sa vykonáva na body celé, zväčša sa však ráta aj na desatinky s najlepším centrovým číslom 10,9 bodu. Takto je možné sa nielen talentom, tréningom, ale aj snahou, vytrvalosťou a neobLomnosťou, prestrieľať cez Centrum talentovanej mládeže a Reprezentáciu Slovenska až na jedinečné Olympijské hry. Martin sa za toto pomerne krátke obdobie zúčastnil množstva rôznych pretekov na Slovensku i v Čechách pod názvami Majstrovstvá kraja, Národná liga mládeže, 1.SLv, 1.SLm, Extraliga + Liga talentovanej mládeže, Majstrovstvá Slovenskej republiky a súťaží s medzinárodnou účasťou Ceny oslobodenia Grand Prix of Liberation a Olympijské nádeje, konané v Nitre a Plzni. Martinová snaha je napredovanie bod po bode, desatinka po desatinke, neustále sa zdokonaľovať, zlepšovať a navyšovať svoje stanovené osobné ciele. Okrem iného, bola pre neho veľmi priaznivá najmä vzduchovková sezóna 2018/2019, kde v rôznych disciplínach viackrát prekonal sám seba a vyhral dvakrát 1. miesto za tri najlepšie spriemerované výsledky v Národných ligách mládeže v disciplínach VzPu 40 ľah a VzPu 3x20 štandard a taktiež získal vytúžené Osvedčenie o vytvorení slovenského rekordu v športovej streľbe v kategórii dorastenci do 16 rokov v disciplíne Vzduchová puška 40 ľah s výsledkom 422,2 bodu. K tomu dosiahol spomedzi dorastencov najvyšší sezónny výsledok vo všetkých troch disciplínach na MK TT Holíč VzPu 40 ľah 426,3 b, Extralige + LTM Šaľa VzPu 40 stoj 397,2 b a na NLML Brezno 3x20 štandard 580 b. Na Majstrovstvách Slovenskej republiky si zatiaľ pripísal na svoj účet 2x 3.miesto. Martin vybojoval počas absolvovaných pretekov množstvo pamätných pohárov, medailí a diplomov, ktoré teraz zdobia jeho izbu. Nastávajúcou výzvou i jeho snom, je bez pochýb, prestrieľať sa až na Olympiádu a získať medailové umiestenie...

Katarína Mezianová



BIELSKY BEH

Sobotné ráno 1.6.2019 sme začali registráciou bežcov na už v poradí 8. ročníku Bielskeho behu. Tento rok sa prihlásilo 18 dospelých a 41 detských bežcov. Pretek dospelých odštartoval o 09.00 hod. realizátor udalosti, Michal Fülöp. Takmer päť kilometrová trasa Bielskeho behu viedla spred športového areálu, po Obchodnej a Kostolnej ulici, pokračovala pri jazere, po Poštovej ulici a končila opäť na Školskej ulici pri ihrisku. Dospelí bežali v troch kategóriách – ženy, muži 15-39 rokov, a muži nad 40 rokov. Na bezpečnosť bežcov dohliadali hasiči z DHZ Veľký Biel a v pohotovosti bolo aj záchranárske vozidlo spoločnosti ARCLINIC, s.r.o. Po ukončení behu pre dospelých a vyhodnotení víťazov, nasledovali priamo na ihrisku preteky v Bielskom behu pre deti. Deti sme rozdelili na zvlášť kategórie dievčatá a chlapcov do 5 rokov, 6-9 rokov, a 10-14 rokov. Napriek páliacemu slnku, deti v sebe radosť z pohybu a súťaživosť nezapreli a bojovali o víťazstvo. I keď na víťazný stupienok pod olympijskú vlajku sa podarilo dostať len prvým trom v každej kategórii, vecné ceny a certifikáty za účasť sme rozdali všetkým detským bežcom. Víťazom srdečne gratulujeme.



Bielčan
štvrťročník 2/2019 13. ročník
NEPREDAJNÉ

Vydáva: Obecný úrad Veľký Biel UZÁVIERKA NASLEDUJÚCEHO ČÍSLA: 15. september 2019
Železničná 76, 900 24 Veľký Biel, IČO: 00 305 146
Náklad: 800 výtlačkov
Šéfredaktor a grafická úprava: Mgr. Katarína Krivosudská
Redakčná rada: Mgr. Zuzana Danterová
Preklad do maďarského jazyka: MSc. Anikó Tóth Szalayová
Väčšina článkov v slovenskom jazyku prešla korektúrou.
Periodicita: 4x do roka - štvrťročne
Registrované Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod č. EV 3419/09 ISSN 1339-3731

Oficiálna stránka obce: www.velkybiel.eu
Redakcia obecných novín: redakciabielcan@gmail.com
facebook obecných novín: Som bielčan